

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Hazánkba érkezett a jugoszláv államfő

Ünnepélyes fogadtatás — Megkezdődtek a tárgyalások — Pohárköszöntők a diszvacsorán

Petar Sztambolics jugoszláv államfő vendéglátójával Losonczy Pállal az Országház előtti ünnepélyes fogadtatáson. (MTI-fotó: Soós Lajos felvétele — Telefotó — KS)

Losonczy Pálnak, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökének meghívására hivatalos, baráti látogatásra, tegnap, kedden hazánkba érkezett Petar Sztambolics, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Elnökségének elnöke.

A magas rangú vendég különvonata a déli órákban gördült be a Keleti pályaudvarra. Petar Sztambolicsot és feleségét Losonczy Pál és felesége köszöntötte, majd a jugoszláv államfő és a kíséretében érkezett személyiségek vendéglátóik társaságában gépkocsikba szálltak, s diszmotorosok kíséretében az ünnepélyes fogadtatás színhelyére, a Kossuth Lajos térre hajtottak.

A magyar és a jugoszláv zászlókkal díszített Országház előtt felsorakozott a Magyar Néphadsereg díszzászlóalja, s több száz budapesti dolgozó gyűlt össze a vendégek üdvözlésére.

A szomszédos baráti ország államfőjét Sáriós István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese, Péter János, az országgyűlés alelnöke, Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Katona Imre, az Elnöki Tanács titkára, Puja Frigyes külügyminiszter és a kormány több más tagja fogadta. Jelen volt a párt-, az állami és a társadalmi szervek, szervezetek számos vezetője, valamint Simon Pál, Magyarország belgrádi és Milan Veres Jugoszlávia budapesti nagykövete. Az ünnepélyes fogadtatáson ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is.

Kürtöző harsant, s a díszzászlóalj parancsnoka jelentést tett a jugoszláv elnöknek. Felcsendült a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság és a Magyar Népköztársaság himnusza, majd Petar Sztambolics Losonczy Pállal együtt elépett a díszzászlóalj előtt.

Üttörők szaladtak a térre, s virágcsokorral köszöntötték

Petar Sztambolicsot és feleségét. Ezután a magas rangú vendég bemutatta Losonczy Pálnak és feleségének kíséretében tagjait, majd ő ismerkedett meg a fogadására megjelent magyar köztársasági személyiségekkel, illetve Budapesten akkreditált diplomatákkal.

Az ünnepélyes fogadtatás a katonai díszzászlóalj díszmenetével zárult. Délután Petar Sztambolics a Hősök téri megkoszorúztatta a magyar hősök emlékművét.

Ezt követően Losonczy Pál szűk körű megbeszélést folytatott hivatalában a jugoszláv államelnökkel. A találkozáson részt vett Puja Frigyes külügyminiszter és jugoszláv kollégája, Lazar Mojszov, valamint Simon Pál és Milan Veres is. A tárgyaláson áttekintették a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdéseket.

Ezután a Parlament Munkácsy-termében megkezdődtek a hivatalos magyar—jugoszláv tárgyalások. A Losonczy Pál vezette magyar tárgyalócsoport tagjai voltak: Puja Frigyes, Hetényi István pénzügyminiszter, a magyar—jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság magyar tagozatának elnöke, Roska István külügyminiszter-helyettes és Simon Pál. A jugoszláv tárgyalódelegációt Petar Sztambolics vezette, tagjai voltak: Lazar Mojszov, Nedeljko Mandics, a szövetségi végrehajtó tanács tagja, a magyar—jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság jugoszláv tagozatának elnöke, Dragoszlav Pejics, az államelnök

külpolitikai tanácsadója, Ilija Djukics, a külügyminiszter külpolitikai tanácsadója és Milan Veres.

A megbeszélésen — amelyen a magyar és a jugoszláv tárgyalócsoport szakértői is részt vettek — Losonczy Pál és Petar Sztambolics kölcsönösen tájékoztatta egymást Magyarországról, illetve Jugoszlávia társadal-

mi és gazdasági fejlődésének alakulásáról, a szocialista építőmunkában a két ország előtt álló közös feladatokról. A szívélyes, őszinte légkörű megbeszélésen áttekintették a két szomszédos baráti szocialista ország sokoldalú és kölcsönösen előnyös kapcsolatának kiegyensúlyozott fejlődését. A felek egyetértettek abban, hogy Magyar és jugoszláv részről egyaránt őszinte szándék van az együttműködés elmélyítésére és bővítésére. Rámutattak arra, hogy a közös területeken további kedvező lehetőségek kínálkoznak.

A két elnök tartalmas eszmecsere után folytatott a nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseiről is. A háború és a béke, a biztonság és az enyhülés, a békés egymás mellett élés, valamint több más, a világpolitika szempontjából döntő fontosságú kérdésben közösen a két ország érdekei, így azonosak vagy hasonlóak az e témákkal kapcsolatos álláspontok is.

Este a Parlament vadásztermében Losonczy Pál és felesége diszvacsorát adott Petar Sztambolics és felesége tiszteletére. A diszvacsorán Losonczy Pál és Petar Sztambolics pohárköszöntőt mondott.

(A diszvacsorán elhangzott pohárköszöntőket lapunk 2. oldalán ismertetjük.)

Befejeződött a Duna Bizottság ülészaka

Kedden plenáris üléssel, majd este, elnöki fogadással befejeződött a Duna Bizottság 41. ülészaka.

Március 22. és 29. között a tagországok, Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Magyarország, Románia és a Szovjetunió küldöttségei — az NSZK Közlekedési Minisztériuma szakértőinek, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának, az Odera Bizottságának és a Nemzetközi Távközlési Unió képviselőinek részvételével — két munkabizottságban a dunai közlekedés fejlesztésével kapcsolatos hajózási, hidrotechnikai, hidrometeorológiai, valamint statisztikai és pénzügyi kérdésekről tárgyaltak.

Megvitaták egyebek között az ismételt kiadásra kerülő Dunai Hajózási Kézikönyv III. és IV. fejezetét, amely a hajózás szempontjából érdekes és nélkülözhetetlen adatokat tartalmaz az egész Dunáról. A kézikönyv egyébként nemcsak a gyakorlati hajózást segíti, hanem jól szolgálja a fiatal hajósok oktatását, továbbképzését is.

Ugyancsak foglalkoztak a forrástól a torkolatig a Duna hegy-vízrajzi térképének pontosított, a változásokat

is tükröző újrakiadásával. Foglalkoztak az alapvető hajózási előírások olyan módosításával is, amellyel a dunai közlekedés szabályai összhangba kerülnek az egész európai hajóhálózatra vonatkozó EGB-előírásokkal. Ajánlásokat készítettek a hajózási rádió-összeköttetések szabályozására, a rádiótelefonok szélesebb körű alkalmazására, amellyel a nemzetközi hajóforgalom nagyobb biztonságát tülmenően segíthető a hajófordulók meggyorsítása, a dunai hajópark jobb kihasználása, növelhető a vízi közlekedés hatékonysága.

A bizottság meghallgatta a tagországok tájékoztatóit az előző évi vízipépítésekéről, beszámolt arról, mit tettek a nemzetközi vízi út fenntartására, a hajózási feltételek további javítása érdekében.

Elfogadták Ludovít Kincelnek, a bizottság igazgatójának beszámolóját a Duna Bizottság elmúlt évi munkatervének és költségvetésének teljesítéséről, s a következő esztendőre meghatározott a bizottság tennivalóit. Végezetül személyi kérdésekkel foglalkozott a Duna Bizottság, amely legközelebb a jövő év márciusában ül össze.

Mintaboltok, márkaboltok

Egyre több iparvállalat fűzi szorosabbra kapcsolatait a fogyasztókkal, a piaccal. Erre igen alkalmasak a minta- és márkaboltok, a saját kiskereskedelmi üzletek. Az utóbbi esztendőben sokat fejlődött az iparvállalatok ilyen irányú tevékenysége; a közelmúltban mintaboltot nyitott egyebek között a Budapesti Pamutnyomóipari Vállalat, a Bajai Finomcsiszatógyár, a múlt év nyarán a Budapesti Harisnyagyár. A közelmúltban nyitja meg saját üzletét a Magyar Selyemipari Vállalat, a tervek szerint az év második felében pedig a Pamuttextil Művek. Az Ipari Minisztérium a közelmúltban felmérést készített a felügyelete alá tartozó, fogyasztási cikkek gyártó vállalatok kiskereskedelmi hálózatáról, s megállapította: a módszer jól bevált, ám az iparvállalatok az ebben rejlő lehetőségeket még korántsem használják ki teljes mértékben.

A felmérésekben szereplő — mintegy 150 lakossági fogyasztási cikket gyártó iparvállalat — jelenleg 218 kiskereskedelmi üzlettel rendelkezik. Ezek a nagykereskedelm közreműködése nélkül, közvetlenül forgalmazták az iparvállalatoktól származó termékeket. A vállalati üzletek különböző formákban működnek; a legelterjedtebbek a márkaboltok, mintaboltok, ezekből több vállalat jól bevált egész hálózatot alakított ki.

Szeged, Nagy-Szilléri domb

Beépítési tervpályázat és életmódmodell

Hír: Tegnap, kedden délután a szegedi tanácsnázán kihirdették annak az országos tervpályázatnak az eredményét, amelyet a városi tanács az ÉVM-mel, az OTSH-val és a SZÖVOSZ-szal közösen írt ki a szegedi úgynevezett Nagy-Szilléri domb beépítésére. A bíráló bizottság társelnöke, Papp Gyula szegedi tanácselnök adta át a díjakat a helyezést elért alkotócsoportoknak. Első díjas lett Szabó Márton építész, Gulyás András szociológus, Banay Gábor kertész, valamint dr. Winter Jánosné közmműtervező pályamunkája. A zsűri egy második, két harmadik és egy negyedik díjat adott ki, s további öt alkotás megvételét javasolta.

Hírmagyarázat I.: Hol az a Nagy-Szilléri domb? Petőfitelepen, a köröltés az Acél utca, Gerle sor és Gábor Áron utca által határolt területet nevezik így a várostörténet ismerői. Hamarosan a városlakók is megtanulják a nevet, hiszen a tegnapi lezárult tervpályázat javaslatait még az idén szakmás vitára bocsátják, jövőre készülni lehet a rendezési terv, 1985 lehet a

szabályozási és közműtervek készítésének éve, s talán 1986 már a telkek tartós használatba adásának, az építkezések kezdetének dátuma lesz.

Hírmagyarázat II.: Mit keres a szociológus az építészek számára kiírt tervpályázatban? Mint a pályázat kiírás közzétételekor is megírtuk már, az alkotócsoportoktól olyan javaslatokat kértek a meghirdetők, amelyek nem csupán a „hol, milyen környezetben éljenek majd a Nagy-Szilléri domb lakói” kérdésre adnak feleletet, hanem arra is, miként, milyen életvitelt folytatva. Ez utóbbi vizsgálódáshoz nem nélkülözhetők az építészek a szociológusi segítséget, s az életmódmodell kidolgozásának igénye volt nyilván az a nehezítő tényező, amely a 110 érdeklődő kollektívát végül is 23 tényleges pályázóra csökkentette.

A pályázat előzményei: Fogytán vagyunk Szegeden a beépíthető „szűz” területeknek. Gazdasági, város- szerkezeti megfontolásokból egyébként is olyan lakóterületek rekonstrukciója az észszerű, amelyek a hagyományos városi életmód összes elemét már most tartalmazzák, s amelyek alkalmasak arra, hogy a 20. század végén is emberi léptékű környezetet kínáljanak a jelenlegi korszerűbb építészeti formák között. Ennek megfelelően a pályázóknak lakóterületi modell és építészeti javaslatot kellett adniuk a sajátos társadalmi szerkezetű városrészt zömmel magán-erős megújításához.

A pályázat jelentősége: Több mint félmillió forintot szántak a meghirdetők a díjazásra, ezzel is kifejezve, hogy újszerű, a hazai tervezési folyamatban mindeddig sajnálatosan hátrébe szoruló igényüket lényegesen tartják. Azt tudniillik, hogy egy-egy megújítandó városrész nem lehet a maga történeti hagyományaitól, a környező lakóterületek sajátosságaitól, s a majd ott élők életmódjától elválasztani. Társadalmi igény is ez ma már, s öröndetes, hogy a szegedi városfejlesztés következő építési területeinek kijelölésekor, a szakmai javaslatok gyűjtésekor e szempont érvényesül is Szegeden.

A pályázat utóélete: A szegedi Nagy-Szilléri domb beépítésére meghirdetett pályamunkák között nincs hibátlan, ám szinte mindegyikben találni továbbgondolásra érdemes javaslatot. Általános tanulságai nyilván a szakmai viták után összegezhetők, a zsűri mindazonáltal úgy ítélte meg, hogy a városfejlesztési lehetőségek, s a társadalmi igények, adottságok összehangolásában sikeres lépéseket tettek meg a közreműködő szociológusok és építészek. Hiszen bebizonyosodott, lehetséges olyan, komplex szemléletű lakóterületi modell kidolgozása, amely túlhaladja az eddigi statisztikus jellegű lakóterületi társadalmi módszereket, s alkalmas a differenciált igények kielégítésére, a közösségformáló építészeti megoldások felhasználására.

Virágcsodák

Az idei tavaszon több mint kétezerféle egzóta pompázik Farkas János izzáki kaktuszgyűjtő növényházában, amely az ország legnagyobb ilyen gyűjteménye. Származási elrendezésben, egymást váltva nyílnak a szűrés növények, s az

enyhe téj után némelyik fajta 100—110 virágot is bont maroknyi törzsén, s köztük akad olyan különlegesség is, amelynek virágzása páratlan egész Európában. A kaktuszházat évente mintegy kétezer hazai és külföldi látogatója.